

Lá rờng không vớ cớ i

Tác Giả: Phòm Tín An Ninh

Thứ Sáu, 17 Tháng 7 Năm 2009 22:27

Thờ bớ y tuờn rờ i, ông Trờng nhờn đờ c hai món quà, do ông bà sui vớ a vớ thăm quê bên Viế t Nam mang sang tờng. Hai món quà thờ c ra không đáng bao nhiêu tiờn, nhiờ u lờ m cũng thờ bớ ng giá mớ t tô phờ bán ở Little Saigon, nhờ ng vớ i ông nó lờ i là vô giá, đã làm ông xúc đờ ng, nghờn ngào đờn nờ i không thờ t lên đờ c hai tiờng cảm ờn. Cờ tuờn nay, nhiờ u đêm ông trờn trờ c mớ t ngờ , ban ngày ngờ i thờn thờ , hoờ c thờ p tay sau lờ ng lờn thờn mớ t mình trong khuôn vớ n nhờ sau nhà, suy nghĩ mông lung.

Năm vớ a rờ i, con cháu đã thờ thờ c mớ ng Lờ Thờng thờ cho ông, mớ c dù ông thờ thờ ng cờn ngăn đờ u ờ y. Nhờ ng con cháu làm vớ y là phờ i, vì gia đờnh ông trờ i qua bao đờ i sờ ng trong gia phong lờ giáo, hờn nờ a suờ t mớ t đờ i vào sinh ra thờ mà ông sờ ng đờ c thờ i hôm nay cũng là lờ lờ m. Con cháu không thờ mớ ng ông mà còn phờ i cờ m thờ Đờ t Trờ i.

Sinh ra ở vùng quê, mớ t cái huyờn nghèo, mà thờ mớ ng. Bờn xanh nờ m sát bên đờy thờ thờ ng sờn hùng vĩ, cờ c bờ c thờ nh Khánh Hòa. Cờ c đờ i ông có nhiờ u may mớ n bờ t ngờ . Vì sinh kờ , cha mớ ông phờ i vào Nam lờ p nghiờ p. Ông đờ c mớ t ngờ thờ i trí thờ c có lòng nhờn làm đờ thờ ng thờ . Ngờ thờ i này gờ c Quờng Bình, thờ t nghiờ p kờ sờ công chánh ở đờ i hờ c Sorbone bên Pháp, vớ a mớ i hờ i hờ thờ ng và đờng làm cho hờng thờ u Descours & Cabaud đờ c trách hai công thờ thờ ng xây cờ u NeakLuong và Norodom, cách thờ đờ Nam Vang 6 – 10 cây sờ . Là “đờ thờ ng thờ ” nhờ ng ông thờ thờ ng đờ c xờ ng hô là “thờ y thờ”. Ông kờ sờ thờ a lờ p gia đờnh. Đờ thuờn tiờn công viờ c làm, ông thuê mớ t ngời nhà đờn lờ p, nờ m cờ nh nhà cờ a ngờ thờ i bờn là mớ t nhà giáo, và gờ i gờ m cờ u đờ thờ ng thờ theo hờ c. Thờ i đờ Nam Vang không có mớ t thờ thờ ng nào dành cho văn hóa Viế t Nam, mà thờ c thờ thờ ng Pháp và Miên. Ông kờ sờ sờ ng ở Pháp hờn bờn mớ i năm, thờ m nhuờn văn hóa Pháp, vì vớ y “cờ u bé” Trờ thờ ng thờ t nhiên thờ u ở nh hờ thờ ng cờ a ngờ thờ i đờ thờ ng phờ , nên hờ c hành rờ t nhanh và sờ m thờ đờ Diplôme.

Ngày 8 tháng 3 năm 1945, quân Nhờ t lờ t đờ chính quyờn bờ o hờ Pháp ở Đờng Đờ thờ ng. Ông kờ sờ đờ thờ ng phờ bờ quân Nhờ t bờ t đờm đờ mớ t tích. Không còn nờ i nờ thờ ng nầu, ông Trờ thờ ng thờ cờn con đờ thờ ng duy nhờ t là vớ lờ i quê xờ a. Bờ y tháng sau, quân Pháp thờ Ban Mê Thuờ t đờ xuờ ng đờ thờ ng bờ ng nhờ thờ thờ thờ tre. Ông Trờ thờ ng, lúc này đã là mớ t thanh niên, bờ bờ t. Khi Phòng Nhờ Pháp thờ m vờn, ông đờ i (Phinh) thông ngờn đờ thờ sai câu thờ lờ i cờ a ông Trờ thờ ng, làm cho viên sĩ quan Pháp hiờ u lờ m thờ c giờn, đờ thờ lên đờ thờ tát vào mớ t ông Trờ thờ ng. Nhờ lanh trí và vớ i căn bờn Pháp văn vờng chời, ông Trờ thờ ng trình bày thờn thờ thờ ng sờ viờ c, làm cho vớ sĩ quan Pháp ngờ c nhiên, thán phờ c. Thay vì làm tù binh, ông Trờ thờ ng đờ thờ c đờ a vào Nha Trang đờ làm thờ thờ c đờ thờ hóa vào quân đờ i Pháp. Sau đờ ông đờ thờ c sờ giúp đờ cờ a mớ t sờ Sĩ quan Pháp thờ t nghiờ p thờ thờ ng Võ Bờ Saint Cyr, thờ đờ vào École Militaire InterArmes de Dalat (EMIAD) (thờ thờ ng Võ Bờ Liên Quân Đờ Lờ t). Thờ t nghiờ p vớ i thờ hờ thờ ng cao, ông đờ thờ c thờn làm huờn luyờn viên cho các khóa Sinh Viên Sĩ Quan Hiờn Đờ thờ

Lá rờ ng không vờ cớ i

Tác Giả: Phm Tín An Ninh

Thứ Sáu, 17 Tháng 7 Năm 2009 22:27

Rờ i tờ ngày y ông biờ n biờ t xa quê, nờ i chôn nhau cờ t rờ n, cho tờ i hôm nay. Đúng ra, trong thờ i gian hờ n sáu mờ i năm y, ông chờ sờ ngờ quê mình vờ n vờ n có ba năm, khi ông bờ t ngờ đờ c chờ n vờ đây làm quờ n trờ ng. Nhiờ u ngờ i cho đây là mờ t điờ u may mờ n. Hờ n nờ a lúc này là thờ i Đờ Nhờ t Công Hòa, tiêu chuờ n đờ chờ n mờ t quờ n trờ ng rờ t khó khăn. Vờ y mà khi nhờ n đờ c Lờ nh Bờ Nhiờ m, ông đã xin tờ chờ i. Ông biờ t làm viờ c ngay y quê mình là mờ t điờ u không đờ , bờ i còn có nhiờ u ngờ i thân, em út trong nhà , bà con chú bác. Dù tình lý có phân minh, cũng khó tránh đờ c đôi lờ i đờ nghờ .

Nhờ ng cuờ i cùng ông cũng phờ i mang balô, tờ giã mờ t tiờ u đoàn thiờ n chiờ n, do chính ông dày công tờ chờ c và rèn luyờ n, vờ chính quê mình nhờ n trách nhiờ m mờ i, nờ ng nờ phờ c tờ p. Lờ i khờ n cờ u tờ chờ i cờ a ông không đờ c chờ p thuờ n. Lý do đờ c Bờ Nờ i Vờ đờ a ra: Ông (cờ vờ n) Ngô Đình Nhu đang là dân biờ u Quờ c Hờ i (đờ m trách hai quờ n thuờ c tờ nh Khánh Hòa, trong đó có quờ n cờ a ông), đờ nghờ Trung đờ ng bờ nhiờ m mờ t vờ quờ n trờ ng phờ i có đờ o đờ c, lờ p trờ ng kiên quyờ t chờ ng Cờ ng, vờ a có kinh nghiờ m tờ chờ c chiờ n đờ u vờ a am tờ ng đờ a hình và dân chúng trong quờ n. Trong danh sách nhờ ng ngờ i đờ c đờ nghờ , ông Trờ ng là đờ i tờ ng duy nhờ t đờ p đờ ng các tiêu chuờ n trên. Ba năm, sau khi đã n đờ nh tình hình và tờ chờ c đờ c mờ t hờ thờ ng chính quyờ n xã đờ p cùng mờ t lờ c lờ ng an ninh vờ ng mờ nh, xây xong mờ t con đờ p lờ n (Bình Trung) và ngôi trờ ng trung hờ c công lờ p đờ u tiên cho quờ n, ông làm đờ n xin đờ c trờ lờ i đờ n vờ cũ. Là mờ t sĩ quan chiờ n đờ u, ông không hờ ng thú vờ i nhờ ng thờ đờ n đờ chính trờ ng. Đờ n chờ a đờ c xét, thì xờ y ra cuờ c đờ o chính ngày 1.11.63. xóa bờ nờ n Đờ Nhờ t Cờ ng Hòa mờ t thờ i thờ nh trờ . Ông bờ đám tờ ng tá “cách mờ ng” chờ p cho chiờ c nón Cờ n Lao, mờ c dù ông là mờ t phờ t tờ ngoan đờ o, thuờ n thành. Cuờ i cùng không tìm ra tờ i, hờ phờ i chờ p nhờ n đờ nghờ cờ a ông: trờ ông vờ quân đờ i. Ông đờ c bờ nhờ m vờ Trung Đoàn 48BB biờ t lờ p, đờ ng quờ n thờ o vờ i đờ ch quân trong Chiờ n khu D. Bàn giao công viờ c cho ngờ i kờ nhiờ m. Thêm mờ t lờ n nờ a ông phờ i ra đi trong thờ ng tiờ c cờ a mờ i ngờ i. Và ông cũng không ngờ , lờ n ra đi này cũng là lờ n vĩnh viờ n xa quê.

Bao nhiêu năm lẫn lờ n đờ các chiờ n trờ ng, biờ t bao lờ n vào sinh ra tờ , đờ n vờ ông đã tờ o nhiờ u chiờ n thờ ng lờ y lờ ng. Bờ o Quờ c Huân Chờ ng Đờ Ngũ rờ i Đờ Tờ Đờ ng ông đờ c tờ ng thờ ng tờ khi còn khá trờ , đờ c chính các vờ nguyên thờ quờ c gia trao gờ n. Cũng có mờ t thờ i ông đờ c chờ n vờ làm huờ n luyờ n viên cho các quân trờ ng lờ n : Võ Bờ Liên Quân Đà Lờ t, Võ Khoa Thờ Đờ c, Chờ Huy Tham Mờ u Đà Lờ t. Ông cũng là đờ ng soờ n giờ cờ a mờ t sờ Binh Thờ dành cho các cờ p chờ huy tờ cờ p đờ i đờ i, tiờ u đoàn đờ n trung đoàn bờ binh.

Tình hình Vùng 1 Chiờ n Thuờ t ngày càng nờ ng nờ , tờ ngày đờ ng mòn Hờ Chí Minh vờ i nhờ ng đờ ng đờ n đờ u tờ Bờ c vào Nam - không hiờ u vì sao - gờ n nhờ bờ ngõ (?), đờ tờ ng đoàn xe pháo Bờ c quân xâm nhờ p. Tờ nhờ ng chiờ n trờ ng khu D, Bình Long, ông đờ c điờ u ra tờ n vùng đờ a đờ u hờ a tuyờ n, tái tờ chờ c mờ t trung đoàn biờ t lập, vờ i trang bờ và nhiờ m vờ phù hờ p vờ i mờ t

Lá rờng không vờ cờ i

Tác Giả: Phòm Tín An Ninh

Thứ Sáu, 17 Tháng 7 Năm 2009 22:27

---

sách lờc do chính cá nhân ông biên soạn lúc còn phờc vờ tờ i Trờng Chờ Huy Tham Mờ u Đờ Lờ t. Đó là kờ hoờch “Chờ Tâm Trong Lũy Tre Xanh” (The Hearth Within The Green Bamboo Rampart), có nghĩa là phía quờc gia phờ i chinh phờc đờc cờ niờm tin cờ a dân làng trờc (và trong) kờ Hoờch Bình Đờnh & Xây Đờng Nông Thờn. Và cũng vì chính sách lờc cờ y, ông đờc thuyờn chuyờn đờn vùng lãnh thờ này: Hai quờn Hòa Vang và Đờn Bàn thuộc tờnh Quờng Nam đờc cờ quan MACV đờnh làm thí đờm cho viờc thờc thi kờ hoờch.

Chờ trong mờt thờ i gian ngờn, ông đã tái tờ chờc xong trung đờn, lờy Tâm Lý Chiờn làm hành trang cho binh sĩ mang vào vùng trách nhiờm, đờn tờn nhờng nờ i thâm sờn đờ theo dõi, bám sát và tiêu đờt các đờ i đờn vờ Bờc quân xâm nhờp. Mờc dù luôn bóp méo, viờt sai sờ thờc, nhờng trong quân sờ cờ a đờ i phờnh không hờ dám viờt mờt dòng nào vờ hai Sờ đờn 304 và 324B cờ a chúng đã đờng đờ vờ i lờc lờng Hờng Quờng I cờ a ta tờ i Quờng Nam. Bờ i theo yêu cờ u và chờ đờm cờ a đờn vờ ông, mờt ngày, bờn phi vờ B52 trờ i thờm tờ i mờt khu vờc nhờ hờp đờ Gò Nờ i (Phù Kờ, huyờn Đờn Bàn) mà sau đó, các đờn vờ Thờy Quân Lờc Chiờn Hoa Kờ đã phờ i dùng Rome Plough cờ a Sea Bee đờ vào chờn xác quân thù. Đờ biờt sờ tờ vong cờ a đờch cao biờt chờng nào.

Trong hờ i ký, Y sĩ Thiờu Tá Nguyờn Gia Thờ, nguyên là bác sĩ quân y cờ a Trung Đờn, đã viờt vờ ông khi vờ bác sĩ này mờ i vờ trình đờn:

....Tôi có cờm tình ngay vờ i vờ chờ huy mờ i, vờ a lờch sờ vờ a đờt khoát, lờnh lờc rõ ràng, và coi quân y quan trờng cho đờn vờ. Tôi hình dung lờ i dáng ngờ i cờ a ông, cao gờy, mờt xờng. Sau tôi biờt ông là ngờ i có tú tài Pháp, sùng đờo Phờt, đờm nào cũng thờp nhang khờn ngoài trờ i, và trong ngôn ngữ truyờn tin, ông là Phờng Hoàng.....

và vờ chiờn tích đờu tiên mà vờ bác sĩ này đờc vinh đờ góp phờn, mờt ngày không xa sau đó:

....Kờt quờ cuờc tờn công cờ a Viờt Cờng: ta gờn nhờ vô sờ, chờ có Canh, xờ thờ đờ i liên, rờt tờ chời cao xuờng, xờng sờng gãy mờt đờt đờ lom khom và tôi, bờ miờng đờn vờ tờ mờt mông bên trái, không ăn thua gì. Còn đờch thì đờ lờ i trên mờt trăm xác chờt ngoài hàng rào. Sau trờn đó, tôi đờc thờng anh đờng bờ i tinh vờ i ngôi sao bờc, và chiờn thờng bờ i tinh.

Đờ i Trờng Hoa Kờ Louis C. Wagner, tờng là cờ vờn trờng trung đờn, đờc ông Trờng đờnh ân thờng Anh Đờng Bờ i Tinh vờ i Nhà Đờng Liờu, trong tờp bút ký nờ i tiờng Steel and

Blood, đã họt lờ i ca ngờ i trung đoàn dờ i sờ chờ huy cờ a ông. Nhờ ng vờ i ông, ngờ i Mờ đã làm cho ông thọt vờ ng. Tờ sờ trờ mọt cờ a mọt đờ ng minh cho đờ n cờ cái tình mọt thờ i chiờ n hờ u.

Ngoài trách nhiờ m nờ ng nờ cờ a ngờ i anh cờ mọt đờ i đờ n vờ , ông còn trách nhiờ m cờ a ngờ i anh cờ đờ i vờ i nhờ ng đờ a em trai không cha, mờ già, chu cờ p lo lờ ng cho các em hờ c hành. Ông cũng không thờ đờ t dứ họt bờ u đoàn thờ tờ theo ông ra vùng lờ a đờ n, nên phờ i gờ i cờ u trai lờ n vờ quê ngoờ i Ninh Hòa và hai cờ u con trai nhờ cho hai ngờ i em trờ hờ cờ Nha Trang. Sau này, tọt cờ các em và con trai đờ u theo bờ c chân ông vào quân ngũ. Có ngờ i là sĩ quan biọt đờ ng quân, ngờ i hờ i quân, không quân.

Trung Đoàn Biọt Lờ p cờ a ông trờ thành mọt đờ n vờ hàng đờ u thiờ n chiờ n, luôn tờ tuyờ n đờ u lờ a đờ n. Cuờ c đờ i ông lờ i gờ n chọt đờ i nhờ ng giao thông hào, trong nhờ ng lô cọt làm bờ ng nhờ ng bao cát (đờ c gờ i là trung tâm hành quân) và đờ i gia đình ông bây giờ chính là nhờ ng ngờ i lính chiờ n đờ i quyờ n, cùng ông sờ ng chọt, nhờ c vinh.

Vờ i khờ năng lãnh đờ o chờ huy, đờ c tính cờ ng trờ c liêm khiờ t, cùng bao nhiêu kinh nghiờ m chiờ n trờ ng, ông đờ c tờ ng Ngô Quang Trờ ng, đờ u vờ làm Tờ Lờ nh Phó cho mọt Sờ Đoàn thiờ n chiờ n vào bờ c nhọt miờ n Nam. Mọt Sờ Đoàn đã tờ o nên bao chiờ n tích lờ y lờ ng cùng nhờ ng vờ Tờ Lờ nh và nhiờ u cờ p chờ huy nờ i danh mọt thờ i cờ a Quân Lờ c: Ngô Quang Trờ ng, Phòm văn Phú, ..., Lê Huờ n, Võ Toàn, ...

Đờ u tháng 3/75, sau khi Ban Mê Thuọt thọt thờ , Quân Đoàn II có lờ nh triọt thoái khờ i Cao Nguyên theo Tờ nh Lờ 7. Mọt cuờ c lui binh tờ i tờ nhọt trong lờ ch sờ chiờ n tranh. Tờ ng Ngô Quang Trờ ng đau đờ n nhờ n lờ nh bờ Quân Đoàn I, trong khi ngờ i bờ n đờ ng minh phờ i tay và chính quyờ n trung cờ ng cùng cờ mọt hờ u phờ ng rờ i ren, hờ n loờ n. Sờ Đoàn cờ a ông cũng cùng chờ u chung sờ phờ n. Vờ Tờ Lờ nh cùng vài vờ trung đoàn trờ ng tờ nờ n trờ c thẳng, không ai tìm ra tung tích. Ông nhìn cờ mọt đờ i gia đình tan tác mà trong lòng nhờ có trăm ngàn vọt chém. Cuờ i cùng ông cũng phờ i rờ i khờ i vùng đờ t đờ a đờ u miờ n Nam, nờ i có nhờ ng ngờ i lính anh hùng, giờ m lên xác thù, cờ m cờ trên Cờ thành Quờ ng Trờ , có cờ đô cờ a mọt triờ u đờ i cũng tờ ng mọt thờ i dờ p Bờ c bình Nam, mờ rờ ng cờ mọt vùng giang sờ n bờ cỏi, nờ i đã hờ n 30 năm đờ ng vờ ng trong bom đờ n hung hãn cờ a kờ thù và nhờ ng tranh chờ p hờ n thù cờ a nhờ ng ngờ i nhân danh tôn giáo. Ông đã phờ i cọt ruọt mà đi, không nhờ ng chờ bờ lờ i máu xờ ng, bao nhiêu nờ m mờ đờ ng đờ i, cùng vờ i nhờ ng chiờ n tích vang đờ i mọt thờ i, mà còn cờ mọt đờ a con trai, cũng là lính chiờ n, rút lui theo đoàn quân lên tàu, nhờ ng chờ ng bao giờ tờ i bờ n. Ngờ i con trai cờ a ông đã nờ m lờ i vĩn viờ n tờ mọt nờ i nào đó cùng vờ i đờ ng đờ i - nhờ ng chiờ n sĩ vô danh .

Lá rợ ng không vợ cợ i

Tác Giả: Phm Tín An Ninh

Thứ Sáu, 17 Tháng 7 Năm 2009 22:27

Nhợ mợ t phép màu, ông Trợợ ng đã đợợ c bợợ đi vào đúng giợợ thợợ hai mợợ i lợợ cợ a cuợợ c chiợợ n, khi đợợ ch quân cợợ m lá cợợ oan nghiợợ t nợợ a đợợ nợợ a xanh trên nóc ngợợ nhà “ Dinh Đợợ c Lợợ p”. Hôm đó ngợợ i ông đi, mà hợợ n ông vợợ n còn ợợ lợợ i trên quê nhà.

Đợợ n Mợợ , ông tìm mợợ t nợợ i tợợ m cợợ vợợ ng vợợ , cùng vợợ i mợợ t gia đình không trợợ n vợợ n, sợợ ng âm thợợ m nhợợ ng tháng ngày còn lợợ i. Ông tìm lợợ quên trong sách vợợ , vợợ i nhợợ ng đợợ a cháu nợợ i ngoợợ i không hợợ biợợ t quê hợợợ ng nợợ i ông sinh ra và cợợ mợợ t đợợ i chiợợ n chinh và nợợ i đau cợợ t ruợợ t. Niợợ m vui duy nhợợ t cợợ a ông bợợ giợợ là tìm lợợ i nhợợ ng đợợ ng đợợ i ngày xợợ a, nhợợ c nhợợ nhau mợợ t thợợ i trợợ n mợợ c. Nhợợ ng vui đó rợợ i lợợ i buợợ n đó, khi bợợ t chợợ t có ai nhợợ c lợợ i tên mợợ t ngợợ i đã mợợ t hoợợ c vợợ n còn sợợ ng mà khợợ n khợợ lợợ c loài trên chính mợợ nh đợợ t quê hợợợ ng.

Nhợợ ng lúc rợợ nh rợợ i, ông đóng cợợ a phòng, đợợ c sách, hợợ i tợợợ ng lợợ i cợợ mợợ t chuợợ i quá khợợ cợ a đợợ i mình, nhợợ lợợ i tợợ ng chi tỉợợ t trong các trợợ n đánh, phân tích các đợợ u thành bợợ i rợợ i viợợ t lợợ i và lợợ u giợợ trong computer. Lâu lâu ông lợợ i mợợ ra đợợ c, nghiợợ n ngợợ m hợợ ng giợợ . Rợợ i thợợ dài. Ông tỉợợ c thợợ m, vì nhợợ ng kinh nghiợợ m có đợợợ c tợợ bao nhiêu máu xợợợ ng này không còn biợợ t đem truyợợ n lợợ i cho ai.

Nhiợợ u lúc ông da diợợ t nhợợ quê, nhợợ mợợ mợợ cha mợợ tợợ tiên, nhợợ ng ông không bao giợợ có ý nghĩ trợợ vợợ , dù chợợ mợợ t lợợ n, và chợợ mợợ t đợợi ngày ngợợ n ngợợ i. Bợợ i mợợ t lý do đợợ n giợợ n: ông nghĩ nợợ i ợợ y không còn là quê hợợợ ng ông ngày xợợ a, mà chợợ còn là mợợ t vùng đợợ t lợợ lợợ m, mà mợợ i ngày, mợợ i mợợ t phút, lợợ cợợ m quyợợ n vong bợợ n, hèn mợợ t, bợợ t tài, đua nhau bán rợợ quê cha đợợ t tợợ , cợợợ p đi tợợ ng hợợ t cát cợợ a biợợ n, hợợ t lúa cợợ a ruợợ ng đợợ ng, tợợ ng cành cây cợợ a rợợ ng, tợợ ng tợợ ng đá cợợ a núi và cợợ nhợợ ng giợợ t nợợợ c mợợ t, mợợ hôi cợợ a nhợợ ng ngợợ i dân khợợ n khợợ , trong đó có nhiợợ u ngợợợ i bà con cợợ a ông đã gợợ n 50 năm chợợ a hợợ gợợ p lợợ i. Ông cũng hợợ thợợ n, thợợ y chính mình có lợợ i khi đợợ quê nhà lợợ t vào tay bợợ n giợợ c man rợợ , bợợ t lợợợ ng.

* * *

Suợợ t mợợ t tuợợ n nay, buợợ i sáng nào, sau khi thợợ c đợợ y, ông cũng rợợ n rợợ n đợợ n bàn thợợ , tìm hai món quà mà ông bà sui đã tợợ ng : mợợ t chiợợ c nón lá và mợợ t bao nilon chợợ toàn là cát.

Hôm nay, ông ngợợ i thợợ t lâu, đợợợ ng nhợợ suy nghĩ mợợ t đợợ u gì quan trợợ ng lợợ m. Cuợợ i cùng, ông đi tìm chiợợ c ghợợ , đợợ ng lên đóng mợợ t cây đinh vào vách phòng khách, nợợ i mà trợợợ c đây ông luôn đợợ n dò, nhợợ c nhợợ vợợ con mình không đợợợ c làm đợợ u ợợ y. Ông trợợ nh trong treo chiợợ c nón lá lên đó. Rợợ i ông lợợi ra nhìn chiợợ c nón. Bợợ t chợợ t trong nhợợ t nhợợ a nợợợ c mợợ t, ông nhìn thợợ y bóng dáng

Lá rừng không vui

Tác Giả: Phạm Tín An Ninh

Thứ Sáu, 17 Tháng 7 Năm 2009 22:27

---

m ông, như tôi bài văn xuôi rồi thì c trò c a ông Thanh T nh, mà ông đã thu c lòng t th i t m bé :

“...Bu i mai hôm y, m t bu i mai đ y s ng thu và gió l nh, m tôi âu y m n m tay tôi d n đi trên con đ ng làng dài và h p. Con đ ng này tôi đã đi l i l m l n..”. Hôm y m ông cũng đ i m t chi c nón lá .

Nh t i bao nylon cát, ông tìm m t t m nh a m i, đ h t cát t trong chi c bao hai l p, lên t m nh a. Nh ng h t cát mà ông bà sui c a ông đã h t lên t bãi bi n quê ông, n i mà th i còn nh d i ông th ng t t p t i đây t m bi n, vui đùa v i đám b n bè con nít, reo hò đón nh ng chi c ghe đ y cá c a nh ng bác ng ông láng gi ng tr v t bi n c . Ông l y cái l h ng trên bàn th xu ng, lau chùi bên trong s ch s , lót lên m t t m v i màu đ , r i tr nh tr ng b c t ng b c cát b vào. Nh ng h t cát đ i v i ông bây gi là nh ng h t ng c, trong lóng lánh ông t ng ch ng nh bao nhiêu đôi m t c a ng i thân, c a đ ng đ i, b n bè, dù còn s ng hay đã ch t, bây gi bi n bi t n i nào đó, m t m trong cõi h vô. Ông ch b vào chi c l h ng m t n a s cát, n a còn l i ông gói th t k vào t m v i đ , r i b vào trong m t chi c hộp thi c, v n là h p trà k ni m l c i c a th ng con trai út.

Ông d n lòng, t i nay, ông s th c khuya m t đêm n a, v i t t di chúc cho v và các con. C m t đ i ông đã b l i quê nhà, sang x ng i khi tu i đã v chi u, ông ch còn bi t đem h t công s c nuôi n ng, d y d các con. Tr i không ph lòng ông, t t c con cái đ u đã nên ng i, hi u th o. Mai này, khi nh m m t ra đi, ông cũng ch ng còn gì đ l i, ngoài cu n nh t ký ghi l i đ i mình. Và bây gi có thêm chi c l đ ng, trong đó ch có nh ng h t cát quê h ng, mà ông xem nh “v t gia b o” trên bàn th tiên t . N a s cát còn l i, ông c t k d i đ u gi ng và xin v con ông s r c trên di th c a ông tr c khi đ y n p quan tài.

Ông hình dung t i nh ng chi c lá trong c n bão, t t i, tan tác, b cu n đi trong tr i đ t mênh mông, đ không bao gi đ c r i v v i c i. Lòng th y xót xa. B ng b t ch t, ông nhìn lên bàn th , m t ông sáng lên, r ng r , khi nghĩ r i đây bên c nh mình còn có n m cát c a quê h ng.